

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 35 (3)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. juna 1923.

PATENTNI SPIS BR. 833.

Adolf Bleichert & Co., Leipzig-Gohlis.

Naprava za pričvršćavanje užeta kod funikulara sa ujedinjenim užetom za nošenje i vuču.

Prijava od 31. marta 1921.

Važi od 1. augusta 1922.

Pravo prvenstva od 11. septembra 1921. (Nemačka).

Kod funikulara sa ujedinjenim užetom za nošenje i vuču bili su aparati za pričvršćivanje užeta do sada uvek tako izvodjeni, da je cela napravā ležala usko savijena na jednoj strani objekta sa koturima koje ima da nosi teret vagona u stanicama. Pri tom su ovi, u slučaju da su ozibi služili za proizvodjenje sila hvatanja, bili vertikalno namešteni i s obzirom na prostor koji je stajao na raspoloženje izvodjeni kratkim, tako da veliki prenos nije bio mogućan i proizvedena sila bila je dovoljna samo za prelaz umerenih uspona. Prema ovom pronalasku postiže se pak veća sila hvatanja time što krak sile jednog oziba dobija sasvim ili skoro horizontalan položaj. On (krak) se tada može izvesti toliko dug, koliko dopušta širina objekta sa koturima, a da zbijenost konstrukcije ne strada.

Na nacrtu predstavljaju:

Sl. 1. i 2. primer izvodjenja naprave za hvatanje u otvorenom i zatvorenom stanju.

Sl. 3. Oblik izvodjenja koji odstupa

a i b su oba oziba za hvatanje spojena capom g, od kojih jedan, b, стојi vertikalno, dok krak sile g i c drugog imaju u zatvorenom položaju skoro horizontalan pološaj, i izveden je toliko dugim, koliko izgleda da je potrebno s obzirom na silu hvatanja. Ozib b

naslanja se na vodjicu d na objektu sa koturima, ozib a je spojen capom c sa istim objektom. Čim koturovi napuste težinu dejstvuje cela težina vagona na ozibe, koji se, kao što se vidi iz sl. 2., moraju zatvoriti i uhvatiti izmedju sebe uže silom koja zavisi od dužine oziba i nagnuća površine vodjice.

Pri izvodjenju prema sl. 1. i 2., površine koje klize jedna po drugoj su tako izvedene, da u početku kretanja biva vrlo brzo zatvaranje obraza za hvatanje, dok u odseku kretanja, u kome treba da nastupi hvatanje užeta pri raznim prečnicima, zatvaranje biva lagano i prema tome je zatvarajuća sila velika.

Pošto se kod željeznica sa jednim užetom lako dešava, da, naročito pri brzom izdizanju užeta zbog iznenadnog ispršnjenja sanduka, mehanizam za hvatanje popusti i vagon bude sa užetom zbačen, to je primjeno automatsko osiguranje, koje se sastoji iz ekscentarskog oziba e, koji je capom f spojen sa ozibom a, i pri zatvorenom mehanizmu, kao što se iz slike 2. vidi, tako se okreće, da se površina ekscentra priljubi uz površinu k, na telu objekta sa koturima. Okretanje ovog ekscentarskog oziba biva automatski kosom površinom nameštenom na mestu kuplovanja na koju nailazi ozib e.

Vodjenje oziba *b* može mesto kliznim površinama biti i na drugi način, n. pr., kao što je na sl. 3. naznačeno, upravljačem *i*, koji je utvrdjen na objektu sa koturima. Time što se upravljaču u početku pokreta za zatvaranje da položaj načrtan na sl. 3., i što se odnosi tako izabera, da on za vreme stiskavanja užeta stoji od prilike pod pravim uglom prema ozibu *b*, postizava se opet namešavana promena u brzini zatvaranja, odnosno u dejstvu hvatanja.

Patentni zahtevi.

1. Naprava za pričvršćavanje užeta kod funikulara sa ujedinjenim užetom za nošenje i vuču, kod koje su obrazi za hvatanje (ključte) namešteni na dva oziba, naznačen time,

što krak sile jednog oziba dobija u zatvorenom položaju sa svim ili skoro horizontalan položaj.

2. Naprava za pričvršćavanje užeta kod funikulara sa ujedinjenim užetom za nošenje i vuču, kod koje su obrazi za hvatanje namešteni na dva oziba, naznačena time što ima takvu konstrukciju vodnog organa za jedan ili oba oziba, da pokret za zatvaranje u početku biva brzo, a pri kraju lagano sa odgovarajućom većom silom.

3. Naprava za pričvršćavanje uzeta kod funikulara sa ujedinjenim užetom za nošenje i vuču, kod koje su obrazi za hvatanje namešteni na dva oziba, naznačena time, što je za osiguranje obraz za hvatanje protiv nemamerovanog otvaranja predviđen jedan ekscentarski ozib.
